MEMO **Bijlage 1**

Aan:	Fysieke Adviestafel
Van:	Werkgroep pleegzorg; Hans Kodde, Robert Booy, Anoushka van der Heijden, Astrid Terstappen, Marjolein Vullings, Jakoliza Reijgwart, Suzanne de Jong, Lonneke Siegers, Maarten van Aalst en Freerk Zandberg.
Datum:	25 mei 2020
Betreft:	Uitgewerkt voorstel tot openstellen perceel en deelovereenkomst Verblijf t.b.v. Pleegzorgcodes
Gevraagd:	- Voorstel aanmerken als uitgewerkt voorstel - Het bestuurlijk overleg Jeugdhulpregio FoodValley adviseren ten aanzien van het uitgewerkte voorstel en de wijzigingen in de Deelovereenkomst Verblijf

Aanleiding

Tijdens de FAT van 13 februari is het voorlopige voorstel besproken om het perceel verblijf open te stellen voor aanbieders van pleegzorg op drie specifieke productcodes. Immers het perceel verblijf is gesloten omdat we geen toename willen van het aantal bedden binnen verblijf.
We hebben immers voldoende aanbod voor verblijf. Nieuwe aanbieders voor verblijf werden door deze sluiting voorkomen. Echter hiermee heeft de regio ook het toetreden van nieuwe pleegzorgaanbieders onmogelijk gemaakt. Dit bemoeilijkt verdere afbouw van residentiele verblijfsplekken. Het verblijven van een jeugdige op een groep past niet bij onze regionale visie. We willen door vroegtijdige inzet van specialistische ambulante hulp de jeugdige zo lang mogelijk thuis houden. Ons credo is immers: zo thuis en zo dichtbij huis als mogelijk. Verblijf in een pleeggezin is juist iets wat we aanmoedigen en (lokaal) willen stimuleren en daarvoor de markt open willen stellen.

Tijdens de FAT van 13 februari 2020 verzochten de vier pleegzorgaanbieders De Rading, Youke, Entrea/Lindenhout en Timon om het voorstel Bijlage 2: ”Openstellen perceel verblijf t.g.v. pleegzorgcodes” van de agenda te halen. Zij gaven aan niet betrokken te zijn geweest bij het opstellen van dit voorstel. Zij gaven tevens aan dat de bestaande structuur en samenwerking voldoende mogelijkheden biedt om pleegzorg binnen FoodValley op een goede wijze verder te transformeren.

Proces

Er is besloten om een werkgroep te vormen bestaande uit deze vier pleegzorgaanbieders, een beleidsadviseur, contractmanager en jurist. Samen is er gesproken over knelpunten en kansen. Op 24 februari 2020 heeft deze werkgroep elkaar ontmoet. Een volgende ontmoeting is fysiek niet doorgegaan. De werkgroep zou op 26 maart met inhoudelijk betrokkenen vanuit wijkteams, de pleegzorgaanbieders en het pleegzorgplatform de knelpunten uitweken. Als alternatief zijn de aangedragen punten per email uitgewerkt en verwoord in deze memo. Deze memo wordt met instemming van alle partijen voorgelegd aan de FAT. Als eerste beschrijven we de regionale visie en vervolgens de reactie en visie van de aanbieders.

Perspectief Jeugdhulpregio FoodValley

De punten die aanleiding waren om een voorstel tot openstellen van het perceel te agenderen waren:

1. Een terugloop in het aantal pleegzorgplaatsingen (zie figuur 1).

2. De signalen dat er te weinig pleeggezinnen zijn. Deze signalen komen vanuit data, informatie van lokale teams en de kwartaalgesprekken met aanbieders.

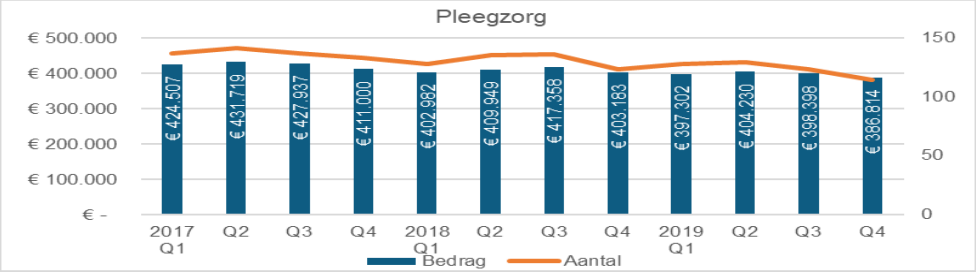

Figuur 1: Dalende aantal kinderen in pleegzorg Gemeente Ede.

1. Een terugloop in het aantal pleegzorgplaatsingen
De gemeenten zien in hun cijfers dat het aantal jeugdigen in pleegzorg afneemt. Deze trend zet zich al langere tijd door. Daarnaast ontvangen er niet meer jeugdigen ambulante begeleiding, de kosten per jeugdige nemen wel toe. Verblijf neemt af op het onderdeel gesloten jeugdzorg. Hiermee is de daling van jeugdigen in pleegzorg niet te verklaren (zie figuur 1). De pleegzorgaanbieders geven het signaal dat er geen tekorten zijn voor pleeggezinnen in onze regio, terwijl dit signaal wel landelijk en door de lokale teams wordt afgegeven.
Aanbieders geven aan dit beeld niet te herkennen, zij hebben genoeg aanbod. Onze lokale medewerkers geven echter aan dat zij bij het overwegen van een pleegzorgplaatsing veel moeite moeten doen en er geen plaatsing kan worden gerealiseerd. Dit brengt ons op het volgende punt.

2. Signalen dat er te weinig pleeggezinnen zijn
Onze lokale teams kunnen kinderen niet plaatsen en aanbieders geven aan dat er genoeg aanbod is. Hierin lijken de ervaringen haaks op elkaar te staan. Dit kan zijn doordat men elkaar niet begrijpt en er wellicht te weinig kennis is over pleegzorg. Landelijk wordt het signaal ook afgegeven, er zijn te weinig pleeggezinnen. Hier is zelfs een landelijke campagne voor om bekendheid te geven aan dit thema, “Week van de Pleegzorg”.

Hier lijkt een tweede probleem aan te dienen, namelijk problemen in de samenwerking. Zowel tussen de lokale teams en pleegzorgaanbieders als bij de pleegzorgaanbieders onderling. Als er geen tekort is in aanbod hoe werk je dan samen bij het plaatsen van een kind? Denk hierbij o.a. aan het hebben van een gezamenlijke voordeur, gezamenlijke werving en selectie en gebruikmaken van elkaars aanbod en deskundigheidsbevordering.

Ook komt hier een ander punt naar voren: als er te weinig pleeggezinnen zijn hoe behouden we dan de gezinnen die we hebben? We horen terug van ons pleegzorgplatform dat er vragen en zorgen zijn in de samenwerking. Denk hierbij aan een leeftijdsgrens voor pleegouders, pleegouders die geruime tijd geen plaatsing hebben of geen begeleiding ontvangen en pleegouders die tussen de samenwerking van GI en aanbieder in lijken te staan. Ook vernemen we steeds vaker dat pleegouders ontlast worden door logeeropvang of respijtzorg in te zetten voor de door hun opgevangen pleegkinderen. Hierbij ontstaat de vraag of pleegouders voldoende begeleid en ondersteund worden.

Perspectief aanbieders
Hieronder de reactie en de zorgen van de pleegzorgaanbieders als de jeugdhulpregio het perceel verblijf open zou stellen:

1. Een terugloop in het aantal pleegzorgplaatsingen
De aanbieders geven aan dat zij de terugloop in het aantal pleegzorgplaatsingen niet herkennen. Hoe de gezinnen die nu een pleegzorgplaatsing hebben kunnen worden behouden als pleeggezin is een vraag die zij delen. Na een plaatsing zijn gezinnen niet snel geneigd weer een plaatsing te overwegen.
Het openstellen van het perceel brengt zekere risico’s met zich mee of leidt niet direct tot een oplossing van de problemen die er nu zijn. De ervaring binnen pleegzorg is dat een zekere schaalgrootte van de aanbieder noodzakelijk is om voldoende kwaliteit te bieden om alle functies te kunnen borgen die pleegzorg biedt. Toetreding van kleine, nieuwe aanbieders kan leiden tot verlies van kwaliteit omdat pleegzorg meer versnippert raakt.

Versnippering zorgt voor een gebrek aan samenhang en ontbreken van eindverantwoordelijkheid met alle gevolgen voor de ondersteuning van pleegouders en pleegkinderen. De huidige pleegzorgaanbieders proberen steeds verder te verbeteren. Hierbij wordt nauw samengewerkt door wetenschap en praktijk. Pleegzorgbegeleiding bieden is een complex vak. Het risico bestaat bij openstelling van het perceel verblijf, dat een grote aanbieders elders uit Nederland zich in de regio zou willen vestigen. Dit zou niet passen bij de wens om lokale aanbieders ruimte te bieden.

2. Signalen dat er te weinig pleeggezinnen zijn.

Het signaal van de Jeugdhulpregio FoodValley dat er te weinig pleeggezinnen zijn, herkennen de aanbieders niet. Dit betekent niet dat er voor iedere aanmelding direct een pleeggezin beschikbaar is, soms is extra (kindgericht) werven of verkenning van het netwerk van de jeugdige noodzakelijk, aldus de aanbieders. Zij geven aan dat er voldoende beschikbare pleeggezinnen in de regio zijn om goed te kunnen matchen.
De aanbieders geven aan dat de samenwerking met het lokale team niet makkelijk verloopt. Er is veel winst te behalen in de samenwerking met de lokale teams. Lokale teams zijn onvoldoende bekend met wat pleegzorg is en wat zij kan bieden. Er wordt weinig en laat contact gezocht en veelal te snel aan een uithuisplaatsing in een groep gedacht. Er wordt te licht over pleegzorg gedacht vanuit de lokale teams. Maar er zijn ook signalen vanuit lokale teams dat pleegzorgorganisaties te veel op afstand staan. De samenwerking van beiden kanten zou een mogelijke oorzaak kunnen zijn van het niet realiseren van een plaatsing.

Advies van de werkgroep ten aanzien van het uitgewerkte voorstel
Na de goede en constructieve gesprekken met de pleegzorgaanbieders is de regio niet veranderd in haar zienswijze. De aanbieders van pleegzorg geven goede input om dit thema te innoveren en de samenwerking te verstevigen. Echter redenen voor het gesloten houden van het perceel verblijf zien wij niet.

Naar aanleiding van de werkgroepbijeenkomsten wordt, met inachtneming van het verdeelde advies vanuit de werkgroep, onderstaand voorstel ter advisering van het Bestuurlijk Overleg aan de FAT voorgelegd.

Het voorstel is als volgt:

Het voorstel is om het Perceel Verblijf open te zetten voor nieuwe toetreders. Voorgaande behelst de volgende wijziging in de deelovereenkomst Verblijf:

ARTIKEL 6 TOETREDING
1. Toetreding tot de Deelovereenkomst Verblijf is (met uitzondering van product 1: logeeropvang deeltijdverblijf en Product 2: Pleegzorg zoals bedoeld in bijlage 3 producten) niet mogelijk. Deelname is beperkt tot de Aanbieders genoemd in bijlage 1.
2. Gedurende de looptijd van de Deelovereenkomst Verblijf kunnen nieuwe Jeugdhulpaanbieders zich aanmelden voor product 1: Logeeropvang, deeltijdverblijf dan wel Product 2: Pleegzorg van de Deelovereenkomst Verblijf. Gemeente toetst of de nieuwe Aanbieder voldoet aan de eisen gesteld in de Procesovereenkomst en de Deelovereenkomst Verblijf. Als Gemeente besluit tot toelating, sluit Gemeente een Deelovereenkomst Verblijf inclusief de volgens de Deelovereenkomst Verblijf tussen Partijen overeengekomen wijzigingen, met de nieuwe Jeugdhulpaanbieder. Gemeente communiceert dit met de andere Jeugdhulpaanbieders.
3. Een nieuwe Aanbieder kan toetreden op 1 maart, 1 juni, 1 september of 1 december, indien de Aanbieder uiterlijk 1 maand te voren voldoet aan alle in de deelovereenkomst gestelde voorwaarden en de gevraagde en benodigde documenten heeft overlegd.

Voortbestaan werkgroep
De werkgroep is nog niet klaar. Graag zou zij haar kennis in willen zetten binnen de transformatielijn verblijf. Binnen de transformatielijn bestaan meerdere werkgroepen om verschillende thema's rondom verblijf aan te pakken. Pleegzorg is een thema waar men mee aan de slag wil gaan. Dit zou mooi samen kunnen komen om krachten te bundelen en de hieronder gezamenlijk beschreven ontwikkelpunten verder uit te werken.

- **Een centrale toegang:**
De aanbieders zouden meer samen kunnen werken bij de aanmeldingen en matching van jeugdigen. Denk aan een centrale voordeur maar ook het gezamenlijke beheer van bestandsgezinnen om lege plekken te voorkomen.

- **Goede procesbeschrijving**:
Aanbod van pleegzorg is voor de lokale teams onduidelijk; onduidelijkheid over of er daadwerkelijk een gezin gevonden kan worden/ beschikbaar is en onduidelijkheid wat er mogelijk is binnen het aanbod (deeltijd, weekend e.d.). Onbekendheid zorgt dat lokale teams laat of niet aanmelden.

- **Verstevigen van samenwerking:**
De samenwerking tussen jeugdhulpaanbieder, lokaal team, GI, gemeenten en pleegouders zou beter kunnen worden gestroomlijnd. Rollen, nazorg, mogelijkheden van pleegzorg en het aanboren van het lokale netwerken door het samen optrekken tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieder, ook in werving van pleeggezinnen. Daarnaast het verbeteren van de communicatie en kennis van de samenwerkingspartners.

- **Financiering:**
Een andere manier van bekostiging zou kunnen worden onderzocht om ook pleegouders beter te kunnen ondersteunen. Ook duidelijkheid rondom bijzondere kosten voor pleegouders is wenselijk.

- **Verdieping van signalen bij jeugdhulpaanbieders, G.I. en lokale teams:**

De data zeggen niet per se iets, als deze niet grondig geanalyseerd worden, zorgpaden op clientniveau zouden dit wel kunnen. Het ophalen van signalen (kansen en knelpunten) bij LT's en GI's en deze met vertegenwoordigers van pleegzorgaanbieders bespreken.